

HUR SKA VI HINNA MED ALLT? ASTRID BESÖKER ESA OPEN DAY

Varje år en söndag i oktober anordnar ESA ett öppet hus på ESTEC ett par kilometer utanför den nederländska staden Noordwijk.

Någon månad innan anmälningen till detta event öppnade hade mitt rymdintresse blossat upp större än någonsin. Jag ville suga åt mig så mycket information som möjligt, och tanken på den mängd inspiration ett sådant evenemang skulle ge mig gjorde mig helt bubblig inombords. Som att någon öppnat en läskburk och kolsyran bara forsar ut. Sagt och gjort; jag började direkt planera min resplan och kort därefter var resan bokad. Onsdagen den 3 oktober packade jag min väska och hoppade förväntansfullt på nattbussen mot Arlanda flygplats från den lilla kuststaden Örnsköldsvik i Norrland där jag bor. Antalet sovtimmar var få och kroppen kändes tung och seg då jag kom fram till terminalen, men till skillnad från kroppen var hjärnan vaken, för nu, äntligen, var det dags.

54 aktiviteter och 54 föreläsningar

Första stoppet på min resa var Bryssel, en stad min syster flyttat till i slutet på sommaren och en stad jag skulle tillbringa någon dag i innan vi tillsammans satte oss på bussen till Haag i Nederländerna. "Oj, kolla alla cyklar!" var det första min syster sa när vår buss gled in på centralstationen i Haag ett par mil från ESTEC på lördagseftermiddagen. Stora parkeringshus var fulla från topp till tå med flera hundra, kanske tusentals, cyklar. Vi läste in våra väskor i ett skåp och strosade sedan runt på stan överväldigade av intryck.

Efter en fantastisk pasta på en liten uteservering på stadens torg drog vi oss undan för att ägna kvällen åt vidare planering av morgondagen. Vi satte oss på vårt rum och började nagelfara programmet som skickats ut per mejl dagen innan. Jag tror inte vi tidigare riktigt förstätt hur gigantiskt detta event var, inte bara till antal besökare men även yta och aktiviteter. Området var uppdelat i sju mindre delar; huvudbyggnaden, huvudkorridoren, testcentret, labbkorridoren, Erasmus, Escape och "möt våra partners". Sammanlagt fanns det 54 stycken aktiviteter att ta del av. Dessutom fanns det 54 stycken föreläsningar fördelade på sex salar. Hakan sänkte sig och vi båda ställde oss frågan: "Hur ska vi hinna med allt?" Vi bestämde oss för tre stycken föreläsningar vi ville gå på samt de aktivitetspunkter vi ansåg var viktigast att se för att sedan kunna lägga upp en tidsplan.

Välkomnande stormtroopers

Morgonen efter satte vi oss på tåget till Leiden för att sedan ta bussen den sista biten till ESTEC. Väl framme vid öppningen klockan 10 var det en lång kö för att ta sig in på

ESA:s jättelika Ariane-raketer visas upp.

området. Som tur var gick den relativt snabbt och på nolltid hade vi visat upp vår biljett och var därmed inne på centret.

Det första vi möttes av var flertalet stormtroopers och andra karaktärer ur *Star Wars*. Efter att vi hälsat och tagit bild med dessa följde vi folkmassan in i huvudbyggnaden. Där fanns massor av coola modeller i mindre format av satelliter och annat rymdigt. Det fanns även delar av riktiga satelliter. Bredvid dessa stod det informationsskyltar för att kunna ge möjlighet att lära sig och förstå vad man egentligen hade framför sig. Man ville se allt och läsa allt.

Jag har aldrig varit på något liknande förut, men känslan var mäktig. Det kändes mer verkligt än någonsin. Att inte längre behöva visualisera satelliters storlek, att förstå hur allt ser ut och funkar mer än bara på en bild – jag kunde se och röra riktiga saker. I huvudbyggnaden fanns det

Namn: Astrid Moberg

Ålder: 17 år

Aktuell: har startat Astronomisk Ungdoms lokalförening Orcus i Örnsköldsvik. Orcus ordnar bland annat föreläsningar, labbar, filmkvällar och stjärnskådning i Nolaskolans observatorium.

Text: Astrid Moberg

Foto: Elsa Moberg

Ingen rymdhändelse utan Star Wars: Astrid på plats i Nederländerna.

även mängder av olika montrar där man lagt extra mycket fokus på specifika teman. Där stod kunniga människor redo att svara på mina frågor samtidigt som filmer rullade i bakgrunden. Dessutom fanns det ännu fler informationsblad om dessa teman med mer information att ta del av.

Vi kände ganska snabbt att vi aldrig skulle hinna läsa all information som fanns, speciellt när det var så pass trångt där inne. Därför läste vi det vi kände var intressant och roffade åt oss mängder av affischer och andra trycksaker för att sedan bege oss på en föreläsning.

Astronaut med sikte på Mars

Föreläsningen hölls av astronauten Thomas Reiter och kallades "Human and robotic exploration of space – today and tomorrow". Vi lyckades hitta några sittplatser nästan längst fram i salen vid namn Einstein som vi befann oss i. Reiter kom lite sent då han blivit kvar på autografskrivningen en kort stund för länge. Under tiden vi väntade på honom kände man hur förväntningarna byggdes upp i luften. Väl där började han berätta om ESA och dess verksamhet för att sedan fortsätta prata om hans tid i rymden. Han berättade om livet på ISS och hur fascinerande jorden var från det yttre. Han förklarade även mycket om Marsuppdrag, varför de är så svåra och vilka utmaningar det

finns med att skicka människor och robotar till Mars.

För mig var det hisnande att lyssna på verkliga upplevelser från en man som tillbringat nästan ett år i rymden. Dessutom tyckte både jag och min syster att många av informationstexterna var rätt svåra att förstå. Mycket av detta beror nog på att vi båda är relativt nya i branschen, men det var därför en väldigt skön kontrast att få lyssna på en föreläsning och få det muntligt förklarad för en. Jag hade hoppats att få prata med Reiter, men det fanns ingen möjlighet att göra det då han skulle iväg på annat och en annan föreläsning skulle äga rum i samma sal direkt efter.

Vi hade förväntat oss att lunchen skulle vara relativt dyr, i varje fall strax över normalpris, eftersom den ofta är det på sådana här ställen. I stället var den överlägset den billigaste lunchen vi ätit på hela vår resa. Intrycket av hela evenemanget var verkligen att de inte var ute efter pengar, utan istället endast främja intresset kring rymden och berätta om ESA:s verksamhet. Det här ledde till att det var en fantastisk positiv och vänlig atmosfär.

Samtal på scen

På eftermiddagen gick vi och kollade runt i fler delar av områden samt lyssnade på föreläsningen Space Rocks där det pratades om hur rymden möter konst, musik och sci-fi. Den var lång, 1,5 timmar, men extremt intressant. Konceptet var nästan som en talk show där man fick möta flera olika gäster. Just vilka varierade lite beroende på vilken omgång av showen man var på. På den jag lyssnade var Mark Armstrong, son till Neil Armstrong, en av gästerna. För mig var det extremt inspirerande att lyssna på hans tankar om sin pappas resor, framförallt mänlandningen. Några andra som deltog var skådespelaren Jason Isaacs och exobiologen Nicol Caplin. Hela konceptet kändes avslappnat och personligt vilket jag gillade, speciellt eftersom de ständigt höll faktarelaterade samtal vid liv. Det låter kanske lite flummigt, men det var verkligen fantastiskt och väldigt givande.

Tyvärr hann vi varken med att besöka testcentret eller Erasmus, vilket vi båda egentligen ville göra. Vissa aktiviteter som vi dagen innan hade bestämt att vi verkligen ville besöka var lokaliserade i just dessa byggnader, men det fanns helt enkelt ingen tid till detta då det fanns så mycket annat intressant. Dagen var dessutom väldigt lång och man märkte att det var fler än vi som var trötta på slutet. Många drog sig hemåt och redan vid 15:30 började det packas ihop i montrar.

Även om jag är väldigt nöjd med arrangemanget tror jag att man skulle fått ut ännu mer av det om det skulle ha pågått under två dagar. Då skulle man hunnit gå på fler föreläsningar samt faktiskt hinna se allting utan att stressa så mycket. För, enligt mig, var föreläsningarna höjdpunkten. ★